

Deddf Seilwaith (Cymru) 2024

2024 dsc 3

RHAN 6

GORCHMYNION CYDSYNIAD SEILWAITH

Darpariaeth mewn gorchmynion: cyfyngiadau a phwerau penodol

73 Hawliau tramwy cyhoeddus

- Ni chaiff gorchmyn cydsyniad seilwaith ond diddymu hawl tramwy cyhoeddus dros dir os yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni—
 - bod hawl tramwy arall wedi ei darparu neu y bydd yn cael ei darparu, neu
 - nad yw'n ofynnol darparu hawl tramwy arall.
- Mae'r darpariaethau a ganlyn o'r adran hon yn gymwys—
 - os yw gorchmyn cydsyniad seilwaith yn gwneud darpariaeth ar gyfer caffael tir, yn orfodol neu drwy gytundeb,
 - os yw'r gorchmyn yn diddymu hawl tramwy cyhoeddus dros y tir, ac
 - os nad yw'r hawl tramwy yn hawl y caiff traffig cerbydol ei mwynhau.
- Ni chaiff y gorchmyn ddarparu bod yr hawl tramwy i'w diddymu o ddyddiad sy'n gynharach na'r dyddiad y cyhoeddir y gorchmyn.
- Mae is-adran (5) yn gymwys os yw—
 - y gorchmyn yn diddymu'r hawl tramwy o ddyddiad ("y dyddiad diddymu") sy'n gynharach na'r dyddiad y cwblheir caffael y tir, a
 - ar unrhyw adeg ar ôl y dyddiad diddymu yn ymddangos i Weinidogion Cymru y rhoddwyd y gorau i'r cynnig i gaffael y tir.
- Rhaid i Weinidogion Cymru gyfarwyddo drwy orchmyn fod yr hawl i'w hadfer.
- Nid oes unrhyw beth yn is-adran (5) yn atal gwneud gorchmyn pellach sy'n diddymu'r hawl tramwy.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

74 Pŵer i drechu hawddfreintiau a hawliau eraill

Yn adran 205(1) o [Ddeddf Tai a Chynllunio 2016 \(p. 22\)](#) (dehongli adrannau 203 a 204), yn y diffiniad o “planning consent”—

- ym mharagraff (a), hepgorer “or”;
- ar y diwedd mewnosoder “, or
- infrastructure consent under the Infrastructure (Wales) Act 2024”.

75 Diddymu hawliau, a symud ymaith gyfarpar, ymgwymerwyr statudol etc.

- Mae'r adran hon yn gymwys os yw gorchymyn cydsyniad seilwaith yn awdurdodi caffael tir (yn orfodol neu drwy gytundeb) ac—
 - bod hawl berthnasol yn bodoli dros y tir,
 - bod cyfamod cyfyngol perthnasol yn gymwys i'r tir, neu
 - bod cyfarpar perthnasol ar y tir, odano neu drosto.
- Ystyr “hawl berthnasol” yw hawl tramwy, neu hawl i osod cyfarpar, codi cyfarpar, parhau â chyfarpar neu gynnal a chadw cyfarpar ar y tir, odano neu drosto—
 - a freinir yn yr ymgwymerwyr statudol neu sy'n perthyn iddynt at ddiben cyflawni eu hymgymeriad, neu
 - a roddir gan y cod cyfathrebu electronig neu'n unol â'r cod hwnnw i weithredwr rhwydwaith cod cyfathrebu electronig.
- Ystyr “cyfamod cyfyngol perthnasol” yw cyfamod cyfyngol sydd o fudd i ymgwymerwyr statudol wrth gyflawni eu hymgymeriad.
- Ystyr “cyfarpar perthnasol” yw—
 - cyfarpar a freinir yn yr ymgwymerwyr statudol neu sy'n perthyn iddynt at ddiben cyflawni eu hymgymeriad, neu
 - cyfarpar cyfathrebu electronig a gedwir wedi ei osod at ddibenion rhwydwaith cod cyfathrebu electronig.
- Ni chaiff y gorchymyn gynnwys darpariaeth i ddiddymu'r hawl berthnasol na'r cyfamod cyfyngol perthnasol, na symud ymaith y cyfarpar perthnasol, onid yw Gweinidogion Cymru wedi eu bodloni bod y diddymu neu'r symud ymaith yn angenrheidiol at ddiben cynnal y datblygiad y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef.
- Yn yr adran hon, ystyr “ymgymerwyr statudol” yw personau sy'n ymgwymerwyr statudol, neu y tybir eu bod yn ymgwymerwyr statudol, at ddiben unrhyw ddarpariaeth yn Rhan 11 o DCGTh 1990.
- Yn yr adran hon—

ystyr “cod cyfathrebu electronig” (“*electronic communications code*”) yw'r cod a nodir yn Atodlen 3A i [Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 \(p. 21\)](#);

mae i “cyfarpar cyfathrebu electronig” yr ystyr a roddir i “*electronic communications apparatus*” ym mharagraff 5 o'r cod cyfathrebu electronig;

mae i “gweithredwr rhwydwaith cod cyfathrebu electronig” yr ystyr a roddir i “*operator of an electronic communications code network*” ym mharagraff 1(1) o Atodlen 17 i [Ddeddf Cyfathrebiadau 2003](#).

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

76 Tir y Goron

- (1) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi caffael buddiant yn nhir y Goron yn orfodol oni fo—
 - (a) yn fuddiant sydd am y tro yn cael ei ddal ac eithrio gan y Goron neu ar ran y Goron, a
 - (b) awdurdod priodol y Goron yn cydsynio i'r caffaeliad.
- (2) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys unrhyw ddarpariaeth arall sy'n gynnwys mewn perthynas â thir y Goron, neu hawliau y mae'r Goron yn cael budd ohonynt, oni fo awdurdod priodol y Goron yn cydsynio i'r ddarpariaeth gael ei chynnwys.
- (3) Nid yw'r cyfeiriad yn is-adran (2) at hawliau y mae'r Goron yn cael budd ohonynt yn cynnwys hawliau sydd o fudd i'r cyhoedd yn gyffredinol.
- (4) Yn yr adran hon, mae "y Goron" yn cynnwys Dugiaeth Caerhirfryn a Dugiaeth Cernyw.

77 Gweithredu gorsafodded cynhyrchu

Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi gweithredu gorsaf gynhyrchu onid adeiladu neu estyn yr orsaf gynhyrchu yw'r datblygiad y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef, neu ei fod yn cynnwys hynny.

78 Cadw llinellau trydan yn osodedig uwchben y ddaear

Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi cadw llinell drydan yn osodedig uwchben y ddaear onid gosod y llinell uwchben y ddaear yw'r datblygiad y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef, neu ei fod yn cynnwys hynny.

79 Dargyfeirio cyrsiau dŵr

- (1) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi dargyfeirio unrhyw ran o gwrs dŵr mordwyol onid yw'r amod yn is-adran (2) wedi ei fodloni.
- (2) Rhaid iddi fod yn bosibl i lestrau o fath sy'n gyfarwydd â defnyddio'r rhan o'r cwrs dŵr sydd i'w dargyfeirio fordwyo'r darn newydd o gwrs dŵr mewn modd rhesymol gyfleus.
- (3) Wrth benderfynu a yw'r amod yn is-adran (2) wedi ei fodloni, rhaid anwybyddu effaith unrhyw bont neu dwnnel os yw adeiladu'r bont neu'r twnnel yn rhan o'r datblygiad y mae'r gorchymyn cydsyniad seilwaith yn rhoi cydsyniad ar ei gyfer.
- (4) Os yw gorchymyn cydsyniad seilwaith yn cynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi dargyfeirio unrhyw ran o gwrs dŵr mordwyol, cymerir hefyd fod y gorchymyn yn awdurdodi dargyfeirio unrhyw lwybr halio neu dramwyfa arall sy'n gyfagos i'r rhan honno.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

80 Priffyrdd

- (1) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi codi tollau mewn perthynas â phriffordd onid oes cais i'r perwyl hwnnw wedi ei gynnwys yn y cais am y gorchymyn.
- (2) Os yw gorchymyn cydsyniad seilwaith yn cynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi codi tollau mewn perthynas â phriffordd, caiff y gorchymyn ei drin fel gorchymyn tollau at ddibenion adrannau 7 i 18 o [Ddeddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991](#) (p. 22).

81 Harbyrau

- (1) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth i greu awdurdod harbwr onid—
 - (a) adeiladu neu addasu cyfleusterau harbwr yw'r datblygiad y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef, neu ei fod yn cynnwys hynny, a
 - (b) yw creu awdurdod harbwr yn angenrheidiol neu'n hwylus at ddibenion y datblygiad.
- (2) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n newid pwerau neu ddyletswyddau awdurdod harbwr onid—
 - (a) adeiladu neu addasu cyfleusterau harbwr yw'r datblygiad y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef, neu ei fod yn cynnwys hynny, a
 - (b) yw'r awdurdod wedi gofyn am i'r ddarpariaeth gael ei chynnwys neu wedi cydsynio yn ysgrifenedig iddi gael ei chynnwys.
- (3) Ni chaiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi trosglwyddo eiddo, hawliau neu atebolrwyddau o un awdurdod harbwr i un arall onid—
 - (a) adeiladu neu addasu cyfleusterau harbwr yw'r datblygiad y mae'r gorchymyn yn ymwneud ag ef, neu ei fod yn cynnwys hynny, a
 - (b) yw'r gorchymyn yn gwneud darpariaeth ar gyfer talu swm digolledu—
 - (i) a bennir yn unol â'r gorchymyn, neu
 - (ii) y cytunir arno rhwng y partion i'r trosglwyddiad.
- (4) Yn ddarostyngedig i is-adran (6), caiff gorchymyn cydsyniad seilwaith sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer creu awdurdod harbwr, neu newid pwerau neu ddyletswyddau awdurdod harbwr, hefyd wneud darpariaeth arall mewn perthynas â'r awdurdod.
- (5) Yn ddarostyngedig i is-adran (6), mae'r ddarpariaeth y caniateir ei chynnwys mewn perthynas ag awdurdod harbwr yn cynnwys yn benodol—
 - (a) unrhyw ddarpariaeth mewn perthynas ag awdurdod harbwr y gellid ei chynnwys mewn gorchymyn diwygio harbwr o dan adran 14 o [Ddeddf Harbyrau 1964](#) (p. 40) yn rhinwedd unrhyw ddarpariaeth yn Atodlen 2 i'r Ddeddf honno;
 - (b) darpariaeth sy'n rhoi pŵer i'r awdurdod i newid darpariaeth a wnaed mewn perthynas ag ef (gan y gorchymyn neu yn rhinwedd y paragraff hwn), pan fo'r ddarpariaeth ynghylch—
 - (i) gweithdrefnau (gan gynnwys gweithdrefnau ariannol) yr awdurdod;
 - (ii) pŵer yr awdurdod i osod ffioedd;
 - (iii) pŵer yr awdurdod i ddirprwyo unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau;

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(iv) lles swyddogion a chyflogeion yr awdurdod a darpariaeth ariannol a darpariaeth arall a wneir ar eu cyfer.

(6) Ni chaiff y gorchymyn gynnwys darpariaethau—

- (a) na chaniateir iddynt, yn rhinwedd unrhyw ddarpariaeth arall yn y Ddeddf hon, gael eu cynnwys mewn gorchymyn cydsyniad seilwaith;
- (b) sy'n rhoi pŵer i awdurdod harbwr i ddirprwyo, neu wneud newidiadau i'w bwerau er mwyn caniatáu dirprwyo, unrhyw un neu ragor o'r swyddogaethau a grybwyllir ym mharagraffau (a) i (f) o baragraff 9B o Atodlen 2 i Ddeddf Harbyrau 1964.

82 Gollwng dŵr

(1) Mae'r adran hon yn gymwys—

- (a) os yw gorchymyn cydsyniad seilwaith yn cynnwys darpariaeth sy'n awdurdodi gollwng dŵr i ddyfroedd mewndirol neu strata tanddaearol, a
- (b) oni bai am y gorchymyn, na fyddai gan y person y rhoddir cydsyniad seilwaith iddo bŵer i gymryd dŵr, na'i gwneud yn ofynnol i ddŵr gael ei ollwng, o'r dyfroedd mewndirol nac o darddle arall y bwriedir i'r gollyngiadau a awdurdodir gan y gorchymyn gael eu gwneud ohono.

(2) Nid yw'r gorchymyn yn cael yr effaith o roi unrhyw bŵer o'r fath i'r person hwnnw.

83 Cydsyniad tybiedig o dan drwydded forol

(1) Caiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sy'n tybio y dyroddwyd trwydded forol o dan Ran 4 o [Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009](#) (p. 23) ar gyfer unrhyw weithgaredd lle Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod trwyddedu priodol ar ei gyfer.

(2) Mae is-adrannau (3) a (4) yn gymwys os yw gorchymyn cydsyniad seilwaith yn cynnwys darpariaeth—

- (a) sy'n tybio bod trwydded forol wedi ei rhoi o dan Ran 4 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 yn ddarostyngedig i amodau a bennir yn y gorchymyn, a
- (b) sy'n tybio bod Gweinidogion Cymru wedi rhoi'r amodau hynny ynghlwm wrth y drwydded o dan y Rhan honno.

(3) Nid yw person sy'n methu â chydymffurfio ag amod o'r math a grybwyllir yn is-adran (2) yn cyflawni trosedd o dan adran 104 o'r Ddeddf hon.

(4) Nid yw adrannau 68 (hysbysu ynghylch ceisiadau) na 69(3) a (5) (sylwadau) o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 yn gymwys mewn perthynas â'r drwydded forol dybiedig.

(5) Nid yw unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon neu a wneir odani neu yn ei rhinwedd yn rhwystro trwydded forol dybiedig rhag cael ei hamrywio, ei hatal dros dro, ei dirymu neu ei throsglwyddo yn unol ag adran 72 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009.

(6) Yn yr adran hon, mae i "yr awdurdod trwyddedu priodol" yr ystyr a roddir i "the appropriate licensing authority" gan adran 113 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009.

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

84 Dileu gofynion cydsynio a thybio cydsyniadau

- (1) Os bodlonir amod yn is-adran (2) neu (3), caiff gorchymyn cydsyniad seilwaith gynnwys darpariaeth sydd—
 - (a) yn dileu gofyniad bod cydsyniad penodedig awdurdod perthnasol i'w roi;
 - (b) yn thybio bod cydsyniad penodedig awdurdod perthnasol wedi ei roi.
- (2) Yr amod yw bod yr awdurdod perthnasol wedi rhoi cydsyniad i gynnwys y ddarpariaeth cyn diwedd y cyfnod penodedig.
- (3) Yr amod yw nad yw'r awdurdod perthnasol wedi gwrthod cydsyniad i'r ddarpariaeth gael ei chynnwys cyn diwedd y cyfnod penodedig.
- (4) Caiff rheoliadau ddarparu eithriadau i'r gofyniad i fodloni'r amodau yn is-adrannau (2) a (3).
- (5) Yn yr adran hon—
 - ystyr "awdurdod perthnasol" ("*relevant authority*") yw'r awdurdod y byddai ganddo fel arall y swyddogaeth o benderfynu a ddylid rhoi'r cydsyniad penodedig ai peidio;
 - ystyr "cydsyniad" ("*consent*") yw—
 - (a) cydsyniad neu awdurdodiad y mae'n ofynnol, o dan ddeddfiad, ei gael ar gyfer datblygiad,
 - (b) cydsyniad neu awdurdodiad—
 - (i) a gaiff awdurdodi datblygiad, a
 - (ii) a roddir o dan ddeddfiad, neu
 - (c) hysbysiad y mae'n ofynnol gan ddeddfiad ei roi mewn perthynas â datblygiad;ystyr "penodedig" ("*specified*") yw wedi ei bennu mewn rheoliadau.